

ΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ – 25 έως 31 Μαΐου: ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ ΑΚΟΜΗ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΤΑ ΑΝΤΕΡΓΑΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Του Γεράσιμου Λιβιτσάνου

Η κυβέρνηση με τροπολογία επεκτείνει το καθεστώς εκ περιτροπής εργασίας με μείωση μισθού, ενώ αίρει την ρήτρα απαγόρευσης απολύσεων και ορίζει ότι ο προσδιορισμός του εργάσιμου χρόνου δεν θα γίνεται πλέον σε εβδομαδιαία βάση.

Την τελευταία εβδομάδα του Μαΐου, επικυρώνεται από την Βουλή, μια ακόμη Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου για την αντιμετώπιση της πανδημίας του COVID 19. Σε αυτή προστίθεται μία τροπολογία που υπονομεύει ακόμη περισσότερο το ισχύον εργατικό δίκαιο. Έτσι η εικόνα των συνολικών κατευθύνσεων της κυβερνητικής πολιτικής για τον τρόπο που θα «διαμοιραστεί» κοινωνικά το κόστος της οικονομικής κρίσης που προκαλεί η πανδημία γίνεται ακόμη πιο σαφής: Θα είναι σε βάρος του εισοδήματος αλλά και των εργασιακών δικαιωμάτων.

Οξύνθηκαν οι αντεργατικές διατάξεις

Η πιο σημαντική νομοθετική πρωτοβουλία της συγκεκριμένης εβδομάδας, κατατέθηκε στο κοινοβούλιο με την μορφή τροπολογίας και μάλιστα στην τελευταία συνεδρίασή του, την Παρασκευή. Πρακτική που ακολουθείται προκειμένου να μην πραγματοποιηθεί – αντικειμενικά- διευρυμένη συζήτηση. Αφορούσε το πρόγραμμα ΣΥΝ-Εργασία, που είχε εξαγγελθεί λίγες ημέρες νωρίτερα και αφορούσε την αγορά εργασίας. Η σημαντικότερη διάταξη του ήταν η επέκταση έως τις 15 Οκτωβρίου του καθεστώτος της εκ περιτροπής εργασίας. Δηλαδή η δυνατότητα του εργοδότη να απασχολεί τον εργαζόμενο τις μισές ημέρες ενός μήνα με μείωση του μισθού κατά 50%. Με την ρύθμιση επεκτάθηκε το πρόγραμμα που είχε ισχύσει τους προηγούμενους μήνες, όμως με δύο πολύ σημαντικές όσο και αρνητικές για τον κόσμο της εργασίας, προσθήκες: Η πρώτη ήταν η άρση της απαγόρευσης των απολύσεων και η δεύτερη ήταν πως πλέον ο υπολογισμός του εργάσιμου χρόνου δεν θα γίνεται σε εβδομαδιαία βάση. Θυμίζουμε ότι στην πρώτη ρύθμιση οι επιχειρήσεις που θα επέλεγαν να ενταχθούν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα αναλάμβαναν ταυτοχρόνως την δέσμευση να μη προβούν σε καταγγελίες συμβάσεων εργασίας (απολύσεις). Με την νέα διάταξη ο όρος αυτός απαλείφθηκε. Έτσι για παράδειγμα μια επιχείρηση που έχει 30 εργαζόμενους, έχει πλέον την δυνατότητα να θέσει 15 εργαζόμενους σε καθεστώς εκ περιτροπής εργασίας και να απολύσει τους υπόλοιπους 15. Επίσης ενώ στην αρχική ρύθμιση προβλέπονταν ότι ο μπορεί να εργάζεται εκ περιτροπής δύο από τις τέσσερις εβδομάδες το μήνα, πλέον ο υπολογισμός εργασίας θα μπορεί να γίνεται σε ωριαία βάση. Πρακτικά

αυτό σημαίνει ότι η επιχείρηση μπορεί να ζητήσει από τον εργαζόμενο να δουλεύει 6 ώρες την μία ημέρα, 2 ώρες την επόμενη κ.ο.κ. Μάλιστα αν αυτό συνδυαστεί με διατάξεις που έχουν νομοθετηθεί, τους προηγούμενους μήνες και ουσιαστικά καθιστούν ανενεργό τον έλεγχο από τις επιθεωρήσεις εργασίας. Έτσι η ανοίγει ο δρόμος για την άσκηση πρακτικών εργοδοτικής αυθαιρεσίας, αφού υπό καθεστώς πίεσης οι εργαζόμενοι μπορούν να εξαναγκάζονται να εργαστούν ακόμη και με πλήρες ωράριο. Στην ίδια τροπολογία προβλέπεται η κάλυψη του 60% των απωλειών των μισθών από το κράτος, που σημαίνει ότι οι μισθοί μειώνονται κατά 20%, ενώ ορίζεται και η κάλυψη των ασφαλιστικών εισφορών επίσης από το δημόσιο. Οι ασφαλιστικές εισφορές θα υπολογίζονται με βάση τον ονομαστικό μισθό. Παράλληλα με την ίδια διάταξη επεκτάθηκε έως και τον Ιούλιο το δικαίωμα της αναστολής συμβάσεων εργασίας, για πολύ λιγότερες όμως επιχειρήσεις αφού το μέτρο αφορά μόνον τις εταιρίες που απαγορεύεται η λειτουργία τους με υπουργική απόφαση. Με την ίδια ρύθμιση συνδέθηκε και άλλη τροπολογία που κατατέθηκε η οποία δίνει την δυνατότητα στον υπουργό Οικονομικών να υπογράφει συμβάσεις με κοινοτικά όργανα και οργανισμούς για τη παροχή κρατικών εγγυήσεων. Η αιτιολόγηση της τροπολογίας αφορούσε την δυνατότητα απορρόφησης κονδυλίων από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα SURE. Δηλαδή το πρόγραμμα που θα χρηματοδοτήσει τις δράσεις του προγράμματος ΣΥΝ-Εργασία.

Απειλή για το δικαίωμα στην α' κατοικία

Αρνητικούς οιωνούς για το θέμα της προστασίας της πρώτης κατοικίας, συνιστά τροπολογία του υπουργείου Δικαιοσύνης που ενσωματώθηκε στο νομοσχέδιο για την κύρωση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου για τον Covid 19. Σύμφωνα με την ρύθμιση υποθέσεις που αφορούν μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων (πλειστηριασμοί) και αναβλήθηκαν από τις 9 Μαρτίου και μετά, εξαιτίας της πανδημίας, θα επαναπροσδιορίζονται από τον εκάστοτε πρόεδρο του δικαστηρίου. Με βάση τις προβλεπόμενες από τον νόμο προθεσμίες αυτό σημαίνει ότι οι πλειστηριασμοί κατοικιών «παγώνουν» μόλις μέχρι την 31^η Ιουλίου. Αυτά ενώ ήδη έχει θεσμοθετηθεί η μεταφορά των ληξιπρόθεσμων στεγαστικών δανείων του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος σε εταιρίες διαχείρισης οφειλών. Έτσι, από την 1^η Αυγούστου θα είναι εφικτή η δυνατότητα μαζικών πλειστηριασμών κατοικιών. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που έχουν καταγραφεί σε διαδικασία πλειστηριασμού μπορεί να βρεθούν άμεσα 30.000 ιδιοκτήτες κατοικιών.

Ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας

Ένα από τα ενδιαφέροντα στιγμιότυπα της τελευταίας εβδομάδας του Μάιου ήταν η απόψεις που εξέφρασε ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας, Γιάννης Στουρνάρας, που τοποθετήθηκε στην επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων της Βουλής, που κλήθηκε να εγκρίνει την ανανέωση της θητείας του για τα επόμενα 6 χρόνια. Ο Γιάννης Στουρνάρας αναφέρθηκε στη πρόσφατη απόφαση του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου που αντιτίθεται σε πτυχές της νομισματικής πολιτικής που ασκεί η Ευρωπαϊκή Ένωση. Υποστήριξε πως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

«θεωρεί ότι η νομισματική πολιτική που ακολουθείται έχει πάρει την έγκριση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου» και έτσι θα συνεχιστεί. Τονίζοντας επίσης ότι ελέγχεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Όσον αφορά την ύφεση που θα υπάρξει στην Ελλάδα δήλωσε ότι σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του θα φθάσει το 6% το 2020 ενώ θα υπάρξει ανάκαμψη 5.5% το 2021. Δίχως όμως να αποκλείει το ενδεχόμενο να υπάρξουν νέα δεδομένα που μπορεί να οδηγήσουν την ύφεση ακόμη και στο 9,5%.

Μικρομεσαία στρώματα

Την εβδομάδα αυτή από την πλευρά της κυβέρνησης νομοθετήθηκαν επίσης σειρά διατάξεων με τις οποίες η κυβέρνηση στήριξε το αφήγημά της περί ενισχύσεων στους μικρούς και μεσαίους επαγγελματίες του τουρισμού και την συναφών κλάδων όπως αυτός της εστίασης. Με τροπολογία ορίστηκε η μείωση του ΦΠΑ στην εστίαση στο 13% από 26% που ήταν και αφορά τα αλκοολούχα ποτά, τον καφέ και τα αφεψήματα. Επίσης ενισχύθηκαν με 30 εκατομμύρια ευρώ τα προγράμματα κοινωνικού τουρισμού προκειμένου να ενισχυθεί η εσωτερική τουριστική κίνηση τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο. Παρότι όπως επισημάνθηκε από την αντιπολίτευση το σημαντικότερο ζήτημα που προκύπτει είναι το θέμα της ενίσχυσης της ανεργίας που θα προκύψει από την σημαντική μείωση που θα υπάρξει στην τουριστική δραστηριότητα.

Σε παρέμβαση του μάλιστα στην Ολομέλεια της Βουλής, ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας ανέφερε πως «το σύνολο των κυβερνητικών παρεμβάσεων που ξεδιπλώθηκε σε τέσσερις φάσεις εκτιμάται σήμερα σε 24 δις €. Είναι παρεμβάσεις δημοσιονομικές αλλά και ενίσχυσης ρευστότητας των επιχειρήσεων και για να τις υλοποιήσουμε έχουμε διασφαλίσει τα αναγκαία κονδύλια». Να σημειωθεί πάντως ότι στον απολογισμό των κονδυλίων αυτών η κυβέρνηση περιλαμβάνει και τις μειώσεις φορολογίας. Έτσι δεν πρόκειται για άμεσες ενισχύσεις. Παράλληλα ένα μεγάλο μέρος των κονδυλίων αυτών, απευθύνεται στις μεγάλες επιχειρήσεις αφού αφορά εγγυήσεις του ελληνικού δημοσίου για τον δανεισμό τους από το χρηματοπιστωτικό σύστημα.